

Dyakia hendersoniana

ELOKUU 2008

© Teksti ja kuva Oili Pentinsaari

Alkuperä

Dyakia hendersoniana kasvaa epifyytinä Borneon kuumankosteissa metsissä merenpinnan tasolta 800 metrin korkeudelle asti. Päivällä lämpötila on 22–33 astetta, öisin 20–24 astetta. Ilman suhteellinen kosteus on suuri: 66–98 %. Sadetta on runsaasti läpi vuoden. Kasvi on hakeutunut jokien ja purojen varsilla kasvavien puiden rungoille ja oksille, missä se saa paljon valoa.

Lajin kuvasi alun perin Reichenbach v. 1875 nimellä *Saccolabium hendersonianum*, ja Schlechter siirsi sen v. 1914 *Ascocentrum*-sukuun. Kasvin eräät ominaisuudet rajaavat sen kuitenkin pois *Ascocentrum*-suvusta, joten E.A. Christenson nimesi sille v. 1986 oman suvun *Dyakia*. Suvun nimi on johdettu *Dyakia hendersonianan* endeemisen kasvualueen, Borneon, alkuperäisväestön nimestä Dyak.

Kuvaus

Dyakia hendersoniana on kooltaan pienehkö. Sen lyhyessä varressa kasvavat lehdet ovat noin 15 cm pitkät ja 3 cm leveät, lehti levenee puolivälistä ylöspäin. Lyhyehköt juuret tarttuvat tiukasti kasvualustaan. Kukintovarsi on pysty, ja se voi kasvaa noin 24 cm:n pituiseksi. Siinä on nelisenkymmentä noin 6 mm:n kokoista kukkaa, joiden sepäliä ja petaliä ovat voimakkaan vaaleanpunaisia. Kukan keskellä oleva pitkä huuli on valkoinen. Kukat kestävät tuoreina useita viikkoja, ja ne tuoksuvat miedosti. Kukintovarsia voi olla samanaikaisesti useita. Kukinta-aika on kesä-heinäkuu.

Kasvatus

Aikoinaan kerätyt herbaarionäytteet sekä nykyään luonnossa tavatut yksilöt ovat huomattavasti kookkaampia, niiden kukkavarret ovat pidempiä ja kukintovarsia on samanaikaisesti useampia kuin mitä Eric A. Christenson on nähnyt kasvattajilla. Hän olettaa, että vaikka *Dyakia hendersoniana* on sinänsä helppohoitoinen, jotain sen kasvuvaatimuksista on kuitenkin vaikea ymmärtää. Hänen mukaansa kasvi viihtyy joko pienessä saviruukussa tai palikalle istutettuna siten, että sen alla on hiukan kosteutta sitovaa sammalta. Kasvuympäristön tulee olla lämmin ja kostea ympäri vuoden, ja päivittäisestä kastelusta ja sumutuksesta on huolehdittava säännöllisesti. Valon tulee olla kirkasta hajavaloa, ei suoraa auringonpaistetta.

Dyakia hendersoniana on saatavilla joillakin tarhoilla, kevään 2008 yhteistilauksessamme sitä tuli useita. Oma kasvini on hankittu Wössner-Glanz tarhalta pari vuotta sitten. Ensimmäisenä kesänä se kasvatti lyhyen

kukintovarren, johon avautui vain muutama kukka. Tänä kesänä kukintovarrella on mittaa kymmenkunta senttiä. Kasvini on lasikossa, jossa päivälämpötila nousee valaisinten lämmittämänä noin 27–28 asteeseen ja laskee yöksi 20 asteeseen. Kasvi on vaaksan päässä päivänvaloputkesta, istutettuna kaarnanpalalle, jossa on hiukan sammalta kosteutta sitomassa. Kaarnanpala on astiassa, jossa on koko ajan vettä.

Dyakia hendersonianan vaatima suuri ilmankosteus ja lämpö on saavutettavissa helposti vain lasikossa. Ikkunaolosuhteissa kasvin menestyminen vaatii ylenmääräistä päivittäistä huolenpitoa.

Lähde

Eric A. Christenson, Sarcanthine Genera: Dyakia, AOS Orchids, July 1996
